

Bydgoszcz, dnia maja 2019 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.III.9421.4.4.2019.PZ.KG.EG

**Kierownik
Schronisk dla Osób Bezdomnych
z Usługami Opiekuńczymi
w Grudziądzu**

Wojewoda Kujawsko-Pomorski stosownie do art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.) - zwanej dalej ustawą o pomocy społecznej oraz § 17 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. nr 61 poz. 543 z późn. zm.) - zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie nadzoru i kontroli, przekazuje niniejsze zalecenia pokontrolne.

W dniach 8 lutego oraz 22 marca 2019 r. inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej, działający na podstawie upoważnienia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego przeprowadzili kontrolę doraźną w Schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w Grudziądzu - zwanym dalej schroniskiem, placówką lub jednostką, prowadzonym przez Koło Grudziądzkie Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta.

Zakres kontroli obejmował zbadanie standardu obiektu w którym mieści się schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, standardu podstawowych usług świadczonych w schronisku oraz kwalifikacji osób świadczących usługi w jednostce - w związku ze złożeniem przez gminę wniosku o wpisanie placówki do rejestru miejsc w których gmina udziela tymczasowego schronienia, prowadzonego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego.

Okres objęty kontrolą dotyczył stanu bieżącego działalności jednostki.

Celem kontroli było ustalenie stanu faktycznego w obszarze objętym tematyką kontroli, w tym ustalenie ewentualnych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków.

Szczegółowe wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli.

Przedmiotowy protokół przekazany dnia 21 lutego 2019 r. nie został podpisany przez kierownika jednostki podlegającej kontroli.

W dniu 27 lutego 2019 r. kierownik jednostki kontrolowanej w oparciu o §16 ust. 3 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, wniósł zastrzeżenia co do ustaleń zawartych w protokole z zachowaniem wymaganego terminu. W związku z powyższym zespół inspektorów przeprowadził dodatkowe czynności kontrolne z których został sporządzony protokół i podpisany dnia 22.03.2019 r. Przekazane zastrzeżenia zostały w części uwzględnione, zaakceptowane przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej oraz przekazane do kierownika jednostki podlegającej kontroli.

W kwestii standardu świadczonych usług, biorąc pod uwagę takie kryteria jak: okres i forma ich świadczenia zespół inspektorów nie stwierdził nieprawidłowości.

Standard świadczonych usług w przypadku schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, w zależności od liczby przebywających osób bezdomnych wymaga:

- zapewnienia opieki przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 15 osób przebywających w schronisku,
- zatrudnienia nie mniej niż 1 pracownika socjalnego na nie więcej niż 50 osób przebywających w schronisku,
- w porze nocnej, zapewnienia opieki przez co najmniej 1 opiekuna na nie więcej niż 40 osób przebywających w schronisku.

Kontrola wykazała, że wszyscy opiekunowie zatrudnieni są przez Koło Grudziądzkie na etat opiekuna i wg grafiku pracują w schronisku dla osób bezdomnych lub w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Koło Grudziądzkie zatrudniania jednego pracownika socjalnego na umowę zlecenie, który świadczy pracę na rzecz mieszkańców zarówno w schronisku dla osób bezdomnych jak i w schronisku z usługami opiekuńczymi. Kierownik jednostki podał, iż w porze nocnej w Schronisku pełni dyżur, co najmniej jedna osoba dla wszystkich form działalności.

Możliwość świadczenia przez placówkę większości usług (m.in. zapewnienie usług aktywizacyjnych, pomoc w załatwianiu spraw osobistych, zapewnienie pomocy w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych), których zakres określony jest w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. z 2018r. poz. 896) - zwanego dalej rozporządzeniem nie budziła zastrzeżeń.

Uchybienia dotyczą zakresu dwóch usług określonych w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych

standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. z 2018 r. poz. 896):

1) W pokoju mieszkalnym można przygotować wyłącznie gorący napój, natomiast posiłek można przygotować w kuchni, która znajduje się w części piwnicznej budynku do którego prowadzą strome i wąskie schody.

2) Nie ma możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w wydzielonym pomieszczeniu lub pokoju mieszkalnym. Pokój pielęgniarki znajduje się na pierwszym piętrze schroniska. Nie jest on fizycznie dostępny dla mieszkańców schroniska. Pielęgniarka w celu wykonania zabiegów mieszkańcom schodzi do ich pokoi.

Zespół inspektorów dokonał oględzin budynku oraz jego pomieszczeń tj. pokoi mieszkalnych, pomieszczeń sanitarnych i ogólnodostępnych pod kątem spełnienia standardu według kryteriów określonych w przepisach.

Na dzień kontroli jednostka dysponowała dwunastoma miejscami dla osób bezdomnych. Ustalono, że budynek w którym znajduje się schronisko pełni funkcje: schroniska dla osób bezdomnych, noclegowni oraz ogrzewalni. Jest to budynek piętrowy do którego prowadzi podjazd. Schronisko z usługami opiekuńczymi mieści się na parterze budynku. W części budynku przeznaczonej na schronisko znajdują się sanitariaty, świetlica, pokoje mieszkalne, pomieszczenie biurowe oraz pokój indywidualnych spotkań. Pozostałe pomieszczenia (m.in. jadalnia, kuchnia, magazyn odzieży) znajdują się w części piwnicznej. Podczas kontroli stwierdzono, że dostęp do kuchni i jadalni jest utrudniony dla osób niepełnosprawnych, a pomieszczenia są współdzielone z mieszkańcami schroniska dla osób bezdomnych i noclegowni.

Ponadto w ocenie zespołu inspektorów pomieszczenia ogólnodostępne, kuchnia, jadalnia magazyn odzieży, bielizny, pościeli, magazyn środków chemicznych oraz pralnia i suszarnia powinny być oddzielne dla każdego typu placówki.

Ustawa o pomocy społecznej nie zabrania prowadzenia w jednym budynku noclegowni i schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Należy jednak zwrócić uwagę, że każda z przedmiotowych placówek, tworząc odrębną strukturę organizacyjną, powinna spełniać wszystkie standardy określone odrębnie dla każdej z tych form udzielania schronienia w rozporządzeniu. Nie jest zatem możliwe łączenie poszczególnych pomieszczeń (np. magazynów, pralni, suszarni, kuchni, jadalni) na wspólny użytek odrębnych typów placówek.

Kontrola wykazała, że powierzchnia oraz wyposażenie pokoju mieszkalnego, a także ilość łazienek i toalet odpowiada przepisom prawa w tym zakresie.

Nieprawidłowości w obszarze standardu świadczonych usług, a w szczególności standardu obiektu oraz kadra placówki powodują, że jednostka na chwilę obecną nie spełnia minimalnych wymogów określonych w rozporządzeniu i tym samym nie może znaleźć się w rejestrze miejsc w których gmina udziela tymczasowego schronienia, prowadzonym przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego.

Wobec powyższego Wojewoda Kujawsko-Pomorski ocenia działalność kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą **pozytywnie z uchybieniami**¹.

Na podstawie § 17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli wskazuje się kierownika jednostki jako osobę odpowiedzialną za powstanie nieprawidłowości oraz za podjęcie działań w celu ich usunięcia.

W związku z zakończeniem postępowania kontrolnego, przekazując powyższe uwagi i wnioski, Wojewoda Kujawsko-Pomorski zaleca:

1. W zakresie standardu świadczonych usług: zatrudnić w jednostce pracownika socjalnego oraz 1 opiekuna na 15 osób bezdomnych, posiadającego kwalifikacje zgodne z wymogami wynikającymi z art. 48a ust 2h pkt 2 ustawy.
Termin wykonania: bez zbędnej zwłoki.
2. W zakresie standardu świadczonych usług: zapewnienia pomieszczenia umożliwiającego samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju.
Termin wykonania: bez zbędnej zwłoki.
3. W zakresie standardu świadczonych usług: zapewnienie usług opiekuńczych w wydzielonym pomieszczeniu dostępnym dla osób niepełnosprawnych lub w pokoju mieszkalnym poprzez oddzielenie łóżka zasłoną.
Termin wykonania: bez zbędnej zwłoki.
4. Dostosowanie standardu obiektu w zakresie utworzenia magazynów: odzieży, bielizny, pościeli oraz środków chemicznych oraz wyodrębnienia pomieszczenia na

¹ Wojewoda Kujawsko-Pomorski stosuje 5 stopniową skalę oceny: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowością, pozytywna nieprawidłowościami, negatywna (Zarządzenie nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 grudnia 2017 r.). Przez uchybienie – należy rozumieć odstępstwo od stanu pożądanego o charakterze wyłącznie formalnym, nie powodujące następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonywania zadań. Przez nieprawidłowość – należy rozumieć działanie lub zaniechanie, które z punktu widzenia kryteriów kontroli jest nielegalne, niegospodarne, niecelowe lub nierzetelne, a w przypadku kontroli wykonywania zadań – nieskuteczne, niewydajne lub nieoszczędne.

pralnię i suszarnię wyłącznie na potrzeby i do wyłącznego użytku, osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Termin wykonania: bez zbędnej zwłoki.

5. Dostosowanie standardu obiektu w zakresie zapewnienia pomieszczenia (jadalnia) do spożywania posiłków, które poza porami posiłków może pełnić funkcję świetlicy lub sali spotkań grupowych oraz pomieszczenia do przygotowywania posiłków lub porcjowania i wydawania (kuchnia).

Termin wykonania: bez zbędnej zwłoki.

Zgodnie z art. 128 ust. 1 - 7 ustawy o pomocy społecznej:

1. Wojewoda w wyniku przeprowadzonych przez zespół inspektorów czynności, o których mowa w art. 126 cyt. wyżej ustawy, może wydać jednostce organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostce zalecenia pokontrolne.
2. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.
3. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
4. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.
5. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa w ust. 2, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.
6. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności jednostki organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostki wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ założycielski tych jednostek lub organ zlecający kontrolowanej jednostce realizację zadania z zakresu pomocy społecznej.
7. Organ, o którym mowa w ust. 6, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych istotnych uchybieniach, jest obowiązany, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach, powiadomić wojewodę o podjętych czynnościach.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko - Pomorskiego

Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

W przypadku braku realizacji zaleceń pokontrolnych zostanie wszczęte postępowanie administracyjne, zgodnie z art. 130 ust. 1 i 131 ustawy o pomocy społecznej.